

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายบัญชา เดชเจริญศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เพื่อกำหนดให้
กรณีที่มีบรรดาบทบัญญัติที่กำหนดห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติ
ถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในท้องถิ่น
ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลไป (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

เหตุผล

โดยที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นบุคคล
ในพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับราษฎรในการปฏิบัติงานตามกฎหมายและแนวนโยบายของรัฐ เป็นผู้ช่วยเหลือ
นายอำเภอซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค โดยมีบทบาทอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในการเป็นผู้ประสานงาน
ระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรักษาความสงบเรียบร้อย การแก้ไขปัญหา
ที่เกิดจากภัยพิบัติ หรือโรคระบาดร้ายแรง การป้องกันและแก้ไขปัญหากรณีต่าง ๆ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่
เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยประนีประนอมและจัดการระงับปัญหาความขัดแย้งในท้องที่ และยังมีฐานะ
เป็นตัวแทนของรัฐ ตัวแทนของราษฎรเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ความเดือดร้อนของราษฎรเพื่อนำเสนอต่อส่วนราชการ
ซึ่งไม่ได้เป็นการทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้มีการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาคและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
และกำหนดให้บริหารตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น เพื่อให้คงมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในทุกตำบล หมู่บ้านต่อไปไม่ว่าจะอยู่ในเขตเทศบาล
ระดับใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะ
ปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

“บรรดาบทบัญญัติของกฎหมายใดกำหนดห้ามให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น
ในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้ง หรือการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारว้ตรกำนัน
และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งข้างต้นต้องพ้นจากตำแหน่ง หรือสิ้นสุดอำนาจหน้าที่
ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการกำหนดให้ตำแหน่งใดมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและ
ผู้ใหญ่บ้านหรือไม่ก็ตาม ให้บทบัญญัติของกฎหมายในส่วนนั้นเป็นอันสิ้นผลไป”

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นบุคคลในพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับราษฎรในการปฏิบัติงานตามกฎหมายและแนวนโยบายของรัฐ เป็นผู้ช่วยเหลือ นายอำเภอซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค โดยมีบทบาทอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในการเป็นผู้ประสานงาน ระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรักษาความสงบเรียบร้อย การแก้ไขปัญหา ที่เกิดจากภัยพิบัติ หรือโรคระบาดร้ายแรง การป้องกันและแก้ไขปัญหากรณีต่าง ๆ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยประนีประนอมและจัดการระงับปัญหาความขัดแย้งในท้องถิ่น และยังมีฐานะ เป็นตัวแทนของรัฐ ตัวแทนของราษฎรเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ความเดือดร้อนของราษฎรเพื่อนำเสนอต่อส่วนราชการ ซึ่งไม่ได้เป็นการทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาคและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และกำหนดให้บริหารตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น เพื่อให้คงมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในทุกตำบล หมู่บ้านต่อไปไม่ว่าจะอยู่ในเขตเทศบาล ระดับใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิก บทบัญญัติของกฎหมายใดที่กำหนดห้ามให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การแต่งตั้ง หรือการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งข้างต้นต้องพ้นจากตำแหน่ง หรือสิ้นสุดอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการ กำหนดให้ตำแหน่งใดมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านหรือไม่ก็ตาม